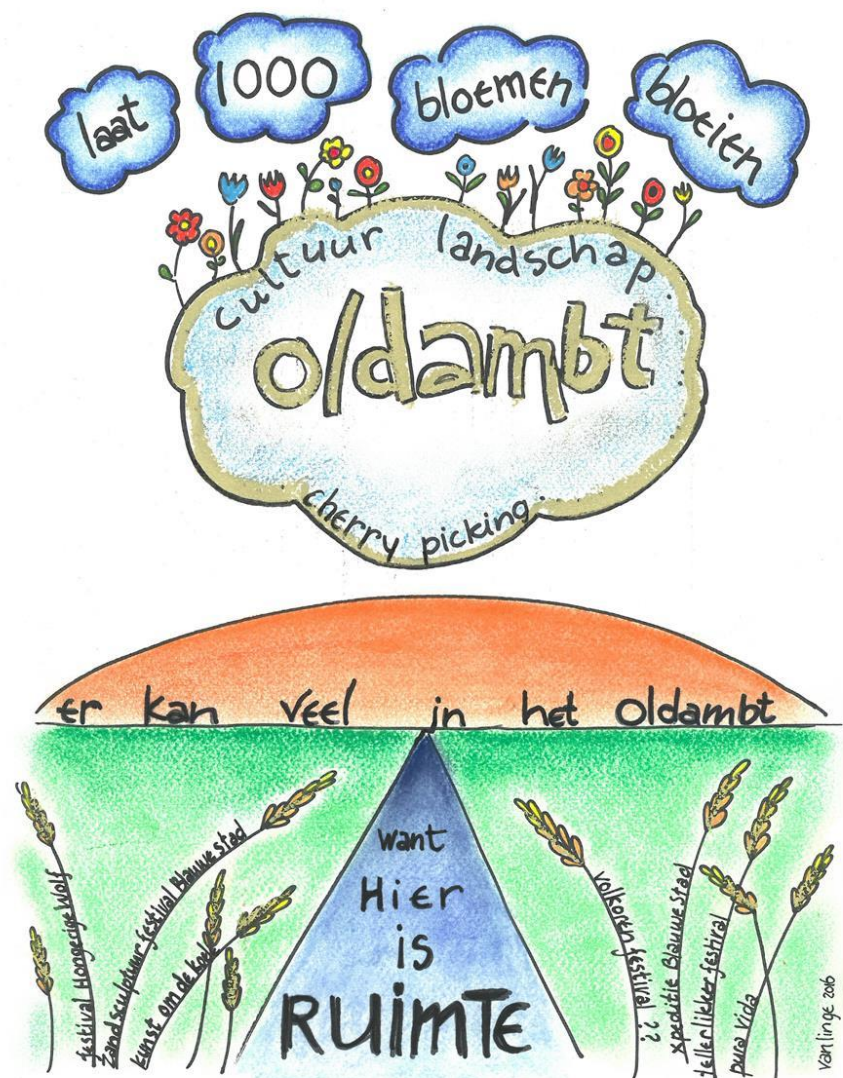

Nota cultuur en evenementen

Gemeente Oldambt

2017-2020

Nota cultuur & evenementen
2017 – 2020
Gemeente Oldambt

Illustratie omslag: Wilma van Linge
Redactie: Loes Schrijver - LS Tekst & Communicatie

Kompas

**Soms is mijn kompas van slag
Is de wijzerplaat beslagen
En blijft de naald maar draaien**

**Mijn vertrouwen wankelt
Moed ebt weg
En het enige wat mij rest is om stil te gaan staan
Totdat ik de moed heb verzameld
Om door te gaan
Met mijn hart als kompas
Als een ware dwaler in de tijd
Zonder angst voor de toekomst**

Anke Kraster

Stadsdichter gemeente Oldambt

Het gedicht *Kompas* van de nieuwe stadsdichter van de gemeente Oldambt is een metafoor voor de fase waarin het cultuurbeleid, maar ook de gemeente, ons land en de hele wereld zich momenteel bevindt. Tijden van onzekerheid waarin moeilijk te voorzien is hoe de toekomst zich zal ontfouwen. Dat is ook de reden waarom we in deze nota 2017 hebben aangewezen als overgangsjaar om diverse zaken uit te zoeken en te ontwikkelen. We sturen aan op meer samenwerking, verbinding, bijvoorbeeld met het sociaal domein en benoemen jongeren als nieuw speerpunt. Op deze manier verwachten we een betere verankering van cultuur binnen de samenleving. Er wordt een Cultuurplatform in het leven geroepen waarin diverse stakeholders vertegenwoordigd zijn dat het culturele veld – zowel professioneel als amateurs - zal adviseren en ondersteunen en mogelijk nieuwe initiatieven zal ontwikkelen.

Wij besturen met elkaar de richting van de naald van het kompas; het culturele veld en de gemeente in gezamenlijkheid. De wijzerplaat zal zeker wel eens beslaan en de naald blijven draaien maar als we vertrouwen hebben in onszelf en elkaar kunnen we ver komen.

Bard Boon wethouder van cultuur

Bard Boon en dagvoorzitter Alice Faber tijdens oplooppavond 11 mei 2016
Foto Ted Dresselhuis

Inhoud

1. Samenvatting
2. Inleiding
3. Basis
4. Leeswijzer en colofon
5. Wat hebben we in 2017 bereikt?
6. Kaders voor het beleid:
 - Gemeentelijk beleid (inclusief Beleid Erfgoed en Beleid Recreatie & Toerisme)
 - Provinciaal beleid
 - Rijksbeleid
7. Huidige situatie
 - Cultuur op school
 - Volwassenen
 - Podia
 - Beeldende kunst
 - Muziek en toneel
 - Taal
 - Cultureel erfgoed
 - Film
 - Evenementen & festivals
8. SPEERPUNT 1: Cultuurhuis De Klinker
 - Theater
 - Bibliotheek
 - Kunstencentrum
 - RTV LOGO
 - Bioscoop
 - Stichting Marketing Oldambt
9. SPEERPUNT 2: Samenwerking, afstemming en communicatie
 - Cultuurplatform Oldambt
 - Coördinator Cultureel Platform
 - Communicatie cursussen
 - Tellerlikker Festival
 - 1%-Regeling
 - Subsidies
 - Regiopromotie
 - Marketing Oldambt
10. SPEERPUNT 3: Cultuurparticipatie en cultuuronderwijs
 - Culturele levensloop: onderwijs, na primair onderwijs, vluchtelingen/asielzoekers
 - Evenementen
 - Uitagenda Oldambt
 - Kunstencentrum
 - Taal
 - Cultureel erfgoed
 - Noorderpoort
11. SPEERPUNT 4: Jongeren
 - Samenwerking
 - Ideeën & inspiratie
12. Wat hebben we in 2020 bereikt?

Overzicht belangrijkste fondsen

1. Samenvatting

In Oldambt zijn vele grote en kleine evenementen en festivals en het aanbod culturele cursussen en workshops is groot. Toch gaat niet alles op rolletjes. Promotie, fondsenwerving, teruglopende ledenaantallen en het vinden van vrijwilligers en bestuursleden zijn veelgehoorde problemen van met name amateurverenigingen. Jongeren, die zijn moeilijk mee te krijgen in het aanbod. Of past het aanbod niet bij hen?

De gemeente stimuleert cultureel ondernemerschap door ondernemende kunstenaars en culturele instellingen de weg te wijzen, advies te geven, te faciliteren en subsidie te geven. Dat geldt ook voor evenementen en festivals. Omdat die veel verwantschap hebben met cultuur, denk aan Pura Vida en Festival Hongerige Wolf, maken deze onderwerpen deel uit van de nota.

Kleuring, reuring en verbinding zijn de doelstellingen van het cultuur- en evenementenbeleid. Omdat de afgelopen vier jaar al zoveel veranderd is in de structuur en de rol van culturele spelers, is besloten het ingezette beleid voort te zetten en waar nodig aan te scherpen en te verbeteren.

Vier speerpunten staan centraal:

1. **Cultuurhuis De Klinker** werd in de vorige nota beschreven als de toekomstige spin in het web. Door de vertraging in de bouw kwamen de functies als podium, als aanjager, als paraplu en als partner langzaam op gang. Met dit moderne, culturele centrum versterkt Oldambt zijn economie en het culturele leven. Het biedt als theater een volwaardig, veelzijdig programma en het huisvest diverse culturele spelers die samen en zelfstandig mooie initiatieven tonen. De samenwerking met andere organisaties kwam later op gang en zal komende tijd veel aandacht moeten krijgen zodat het – zeker naar amateurverenigingen – een spin in het web is.
2. **Samenwerking, afstemming en goede communicatie** zorgen dat amateurs en professionals kennis delen, dat publiek makkelijk de weg naar voorstellingen vindt en dat Oldambt bloeit als nooit tevoren. De behoefte eraan vertolkten de culturele spelers tijdens de Oploopavond in mei 2016 als volgt: ze willen meer leden, meer publiek, meer 'helpende handjes' en meer kennis over fondsenwerving en promotie.
In 2017 onderzoekt de gemeente samen met culturele spelers op welke manier professionele en amateurkunstenaars, vrijwilligers en culturele instellingen kunnen samenwerken in Cultuurplatform Oldambt, een idee in de vorige nota. De leden maken afspraken over taken, verantwoordelijkheden, structuur en activiteiten. Ook wordt onderzocht of het gewenst en financieel mogelijk is om een coördinator voor het Cultuurplatform aan te stellen.
Samenwerking, afstemming en communicatie versterkt de gemeente bovendien met het Tellerliker Festival, subsidies, advies en faciliteiten. Dit is één van de doelstellingen van Stichting Marketing Oldambt: stimulering en communicatieve ondersteuning van evenementen en festivals met promotie. Via een nieuwe website kunnen particulieren en organisaties die cultureel actief zijn, kennis delen en hun activiteiten op elkaar afstemmen. Door links te plaatsen op websites van de gemeente, Cultuurhuis De Klinker en andere culturele instellingen, wordt deze informatie goed vindbaar en zichtbaar. Het opzetten en bijhouden kan een taak zijn van de coördinator Cultuurplatform.
3. **Cultuurparticipatie en cultuuronderwijs** staat voor het streven dat iedereen zijn hele leven kan deelnemen aan culturele activiteiten. Of dat nu passief of actief is, als professional of amateur, bij een educatieve instelling of zelfstandig. Soms is iemand kortdurend cultureel actief, tijdens een evenement of een workshop, soms voor langere tijd bij een koor of toneelgroep.
Omdat veel mensen het aanbod cultuuronderwijs onvoldoende kennen, is het streven eens per jaar een cursuswijzer huis-aan-huis te bezorgen als bijlage van de Oldambtster. Die cursuswijzer kan ook op de nieuwe website staan.
De combinatiefunctionaris cultuur, beter bekend als de cultuurcoach, ontwikkelt sinds maart 2012 plannen voor het primair onderwijs. Alle kinderen van 4 t/m 12 jaar van alle 24 basisscholen in Oldambt maken kennis met de diverse kunstdisciplines en instellingen. Het contract is verlengd tot

medio 2018. Muziekschool Oost-Groningen gaat 1 januari 2017 op in Cultuurhuis De Klinker en gaat verder onder de naam Kunstencentrum. Oldambtsters kunnen hier steeds meer cursussen volgen in muziek, theater, dans, taal en beeldende kunst. De gemeente juicht deze ontwikkeling toe.

Jongeren zijn moeilijk te interesseren voor het bestaande culturele aanbod. Als ze niet door ouders en school de stimulans krijgen om cultureel actief te zijn, dan missen ze de boot. Jongeren verdienen speciaal de aandacht, omdat de jeugd onze toekomst is.

Een samenwerkingsverband of netwerk van jongeren, jongerenwerk, scholen, het Kunstencentrum en Cultuurhuis De Klinker kan onderzoeken hoe het aanbod muziek, theater, beeldende kunst en dans (zowel educatie als voorstellingen) beter kan aansluiten op de wensen van jongeren.

Belangrijk bij de ontwikkeling en uitwerking van de ideeën zijn de centrale rol van de jongeren (bottom-up in plaats van top-down) en de samenwerking met amateurverenigingen, professionals en de cultuurcoach.

2. Inleiding

In het boekje 'Cultuur in de kanteling' schetst het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) welke actuele trends en ontwikkelingen van invloed zijn op amateurverenigingen, cultuuronderwijs en cultuurparticipatie. De belangrijkste zijn digitalisering, individualisering, democratisering, economisering en segregatie. Uit onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs bleek bovendien dat de kansen van kinderen op culturele ontwikkeling ongelijk zijn. Heb je als kind rijke ouders, dan is de kans groot dat je op muziekles of naar de jeugdtheaterschool gaat. Woon je op het platteland, dan heb je minder kans op cultuurdeelname dan als je in de stad opgroeit.

Terwijl leerlingen muziek, dans of beeldende kunst voorheen een langdurig traject afliepen, zijn er steeds meer korte leertrajecten die snel tot resultaten leiden. De trend van kleinschaligheid en buitenschools leren biedt kansen voor cultuuronderwijs, zoals de productie van een film of theaterstuk, al dan niet met muzikale begeleiding. Ook volwassenen willen zich in hun schaarse vrije tijd liever projectmatig dan structureel verbinden aan een groep. Steeds minder mensen zoeken de warmte en het thuisgevoel bij verenigingen. Bovendien moet cultuur de concurrentie aangaan met zorgtaken, sport, toerisme en media. LKCA: 'De cultuurdrager is cultuurtoerist geworden die de krenten uit de pap vist maar zich niet committeert.'

Belangrijk daarbij is de economisering, de trend dat het nut van de activiteiten centraal staat, dat de sector steeds meer moet inspelen op vragen en behoeften. Daardoor zoeken veel culturele instellingen nieuwe markten en nieuwe verdienmodellen.

Tegenstellingen

De tegenstellingen zijn lange tijd niet zo groot geweest. Denk aan arm versus rijk, hoog versus laag opgeleid, talent versus talentloos en stad versus provincie. Deze tegenstellingen leiden ertoe – zo vindt het LKCA en blijkt uit onderzoek van de Inspectie voor het Onderwijs – dat de culturele kloof steeds moeilijker te overbruggen wordt.

Al met al ziet het er volgens het LKCA somber uit voor de traditionele amateurvereniging. Om te overleven moet zij veranderen en gebruik maken van nieuwe kansen. Gelukkig zijn die er. Youtube en Facebook bieden goedkope distributiemogelijkheden, podia, ontmoeting, uitwisseling en een berg aan informatie. Als verenigingen samenwerken, kennis en mensen delen en hun aanbod aanpassen aan de vraag, zijn er ook mensen die zich – al dan niet tijdelijk – willen aansluiten. De verenigingen kunnen hun grenzen aftasten en kiezen voor fusie met een soortgelijke club of samenwerking met andere partijen

Gouden toekomst

Ondanks dat het moeilijk is jonge leden en bestuursleden te vinden en dat mensen minder tijd in de vereniging willen steken, heeft de vereniging zijn langste tijd nog niet gehad. "Die kan een gouden toekomst tegemoet gaan, mits we het roer omgooien en heel anders gaan denken", aldus Harrie Reumkens, artistiek manager Wereld Muziek Concours Kerkrade, in 'Cultuur in de kanteling'. "Kunst, en met name muziek, draagt in grote mate bij aan de ontwikkeling van het menselijk brein. Kunst is niet het einddoel, maar een middel. Een instrument om betere mensen te maken. Als dat besef doordringt bij alle verenigingen, dan liggen de kansen voor het oprapen."

Ook hier

Deze landelijke trends zijn ook in Oldambt zichtbaar. Hoewel er veel te zien en te doen is, is ook hier de kentering gaande. Dit bleek tijdens gesprekken met bestuursleden van amateurverenigingen en tijdens de Oplloopavond van 11 mei 2016 werd dit beeld nog eens bevestigd. Het antwoord: meer samenwerken, meer aansluiten bij het sociaal domein, activiteiten beter op elkaar afstemmen en meer delen van informatie. Dat begint bij het primair onderwijs, de start van de culturele levensloop.

3. Basis

De basis van deze nota zijn:

- Cultuurnota Oldambt 2012-2016 (2011)
- Nota Evenementen & Festivals: Kleuring & reuring (2011)
- Verslag cultuurcoach: Cultuuronderwijs in Oldambt 2014-15 (2016)
- Notitie Cultuur & Evenementen (2016)

Input kwam verder van:

Beleidsnota's gemeente Oldambt

- Beleidsplan Recreatie, Toerisme en Evenementen
- Toekomstvisie Oldambt
- Economisch beleidsplan (Kadernota Economie)
- Centrumvisie 2025

Provincie Groningen

- Strategisch beleidskader 2017-2020: Grenzeloos cultuur: voor iedereen, met iedereen
- Gesprekken met beleidsmedewerkers CultuurClick Groningen en Vrijdag Amateurkunstondersteuning

Ministerie Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

- De brief 'Ruimte voor Cultuur' van minister J. Bussemaker (Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen) met de uitgangspunten voor het cultuurbeleid 2017-2020
- Kamerbrief 'Meer dan kwaliteit: een nieuwe visie op cultuurbeleid' (2011) van staatssecretaris H. Zijlstra (Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen) met de agenda voor het cultuurbeleid 2013-2016 en de inrichting van de nationale culturele basisinfrastructuur
- 'Cultuur in de kanteling: strategische verkenning cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie (2017-2020)' van Landelijk Kenniscentrum Cultuureducatie en Amateurkunst
- Bestuurlijk kader Cultuur en Onderwijs (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap). In dit kader leggen bestuurders van cultuur en onderwijs voor tien jaar lang afspraken vast over cultuuronderwijs.

Oploopavond op 11 mei 2016

Vrijwilligers en professionals in het culturele veld van Oldambt konden via plenaire gesprekken en groepsdiscussies kritiek, ideeën, plannen en visies uiten.

Bijeenkomst Klankbordgroep Cultuur

Een groep van circa 16 mensen dacht op 23 mei 2016 mee over het cultuurbeleid in Oldambt: wat kan beter, waar is behoefte aan? De basis was de Oploopavond van 11 mei 2016, waar deze amateurs en professionals ook aanwezig waren.

4. Leeswijzer

Hoofdstuk 5 is een evaluatie van de gestelde doelen in de nota Kunst kleurt & verbindt (2012).

In hoofdstuk 6 'Kaders voor het beleid' staat binnen welk bestaand beleid deze nota is ontwikkeld. Van invloed zijn gemeentelijk, provinciaal en rijksbeleid, evenals het verslag Cultuuronderwijs in Oldambt 2014-2015 (2016) en de nota Cultuur & Evenementen (2016).

De huidige situatie met de belangrijkste culturele spelers in Oldambt staat beschreven in Hoofdstuk 7. Wat doen zij, tegen welke problemen lopen zij aan en hoe hebben de spelers zich afgelopen tijd ontwikkeld?

Daarna staan in de hoofdstukken 8, 9, 10 en 11 de beleidsvoorstellen. Dat gebeurt aan de hand van de vier speerpunten:

1. Cultuurhuis De Klinker
2. Samenwerking, afstemming en communicatie
3. Cultuurparticipatie en cultuuronderwijs
4. Jongeren

Hoofdstuk 12 bevat het beeld van cultureel Oldambt in 2020.

Erfgoed ontginning

Cultuuroverleg

**Hoe moet je afsturen
om alles te mogen zien
wie vraag je te vertellen
welke deur iets later eerder opengaat**

**Is met elkaar zijn, samen praten
over vroeger over nu
maar wat zit er tussenin
want wie zijn roots niet ziet
die komt dan niet
of
komt dan later**

**Of moeten we verzinnen
en ontginnen
gewoon ontginnen**

**In iedere richting
ons erfgoed
continu ontginnen**

Rob Rosendahl

Stadsdichter Oldambt 2014 – 2016

5. Wat hebben we in 2017 bereikt?

Met deze vraag blikt de gemeente terug op de doelstellingen voor het cultuurbeleid 2012-2017.

In de cultuurnota stond:

- **Het Cultuurhuis staat centraal in het culturele leven van Oldambt en functioneert als aanjager en partner. De spin in het web.**

Dit is ten dele gerealiseerd. De opening van Cultuurhuis De Klinker in maart 2015 was later dan verwacht waardoor ook het functioneren als aanjager en partner later op gang kwam.

- **Ondernemende kunstenaars en culturele instellingen zoeken zelfstandig nieuwe verdienmodellen en ze kennen de weg naar fondsen en subsidies. Ze krijgen daarbij advies van Stichting Marketing Oldambt.**

Dit is gedeeltelijk geslaagd. Advies kregen ze van de gemeente en Stichting Marketing Oldambt concentreerde zich op de promotie van festivals en evenementen.

- **In Cultuurplatform Oldambt werken cultureel ondernemers, vrijwilligers en professionals met elkaar samen. De leden bepalen zelf hun structuur en functie. Adviseren van de gemeente over cultuur en evenementen, ontwikkelen en uitwerken van ideeën, netwerken en leren van elkaar, zijn mogelijke taken. Ook op educatief gebied kan Cultuurplatform Oldambt een rol vervullen.**

Door de vertraging van de bouw van Cultuurhuis De Klinker heeft de vorming van het Cultuurplatform vertraging opgelopen. Op dit moment krijgt het Cultuurplatform gestalte; de leden – vertegenwoordigers van culturele professionele en amateurorganisaties en culturele eenpitters – bepalen samen de structuur, functies en taken.

- **Tijdens de jaarlijkse Culturele Uitmarkt Oldambt bruist Winschoten van de culturele activiteiten. Met het Cultuurhuis als kloppend hart, treden op diverse podia culturele organisaties op. Op de Cursusmarkt kunnen organisaties zich profileren en kunnen bezoekers zich oriënteren.**

In 2015 vond het eerste Tellerlikker Festival plaats. Deze culturele uitmarkt in Winschoten, ontwikkeld volgens het voorstel in de nota Kunst kleurt en verbindt (2012) en na het verdwijnen van Waterbei, werd een groot succes.

- **Wie wil weten wat er te doen is, bezoekt de website Uit in Oldambt. Daar staat niet alleen de uitgaansagenda met activiteiten, evenementen, cursussen en workshops. Filmpjes, foto's, visuele routebeschrijvingen, achtergronden, verhalen en links verlevendigen de inhoud.**

Er zijn twee websites: Oldambt.groningen.nl en uitagendaoldambt.nl. Op laatstgenoemde staat de agenda. Deze website bevat nog weinig verhalen, bewegend beeld en achtergrondinformatie.

- **De combinatiefunctionaris heeft haar werkzaamheden afgerond en basisscholen maken met het aanbod al sinds 2013 hun jaarlijkse culturele plan.**

Omdat met het aanstellen van de cultuurcoach alle basisscholen bereikt en bediend worden, heeft de raad in 2013 extra geld beschikbaar gesteld voor cultuur op school en het contract met de cultuurcoach verlengd tot medio 2018.

Bezoek aan De Toekomst in het kader van de expositie *Ik was hier* van Bart Gorter in 2013
Foto Floor Haanstra

- **Met het oog op de culturele loopbaan ontwikkelen Muziekschool Oost-Groningen en Theaterschool Oldambt projecten voor primair en voortgezet onderwijs zodat kinderen en jongeren op school kennis maken met theater en muziek.**

De Stichting Jeugdtheatereducatie Oost-Groningen is opgeheven. Kunstencentrum De Klinker biedt sinds 2015 cursussen toneel aan voor jongeren vanaf 12 jaar, georganiseerd en uitgevoerd door Theater-LAB. In het project De Toon Zetten werkten negen muziekscholen en kunstencentra samen. De kinderen in primair onderwijs leren zingen, luisteren, muziek maken en vastleggen en bewegen. Daarnaast kon en kan elke school op het gebied van muziek maatwerkprogramma's of plusprojecten aanvragen.

- **Netwerk Cultureel Erfgoed organiseert jaarlijks het museumweekend en het molenweekend. Ook Open Monumentendag en de maand van de geschiedenis zijn een begrip in Oldambt.**

Netwerk Cultureel Erfgoed organiseert de Open Monumentendag en het molenweekend. De maand van de geschiedenis wordt jaarlijks georganiseerd door Cultuurhistorisch Centrum (CHC). Belangrijk zijn het overleg en de samenwerking met de verschillende culturele instellingen.

- **Er is duidelijkheid of realisatie van een museum met Cultuurhistorisch Centrum haalbaar is.**

Die duidelijkheid is er: een cultuurhistorisch museum bleek niet haalbaar. Het Cultuurhistorisch Centrum bestaat al sinds 2008.

- **Twee keer per jaar verschijnt huis-aan-huis de cursuswijzer.**

Vanwege de hoge kosten is dit plan nog niet uitgewerkt.

6. Kaders voor het beleid 2017 – 2020

Het beleid Cultuur & Evenementen in Oldambt bevat vier speerpunten:

- Cultuurhuis De Klinker
- Samenwerking, afstemming en communicatie
- Cultuurparticipatie en cultuuronderwijs
- Jongeren

6.1 Gemeentelijk beleid

Beleidsmedewerkers Cultuur (inclusief cultuurcoach), Recreatie & Toerisme, Evenementen & Festivals, Cultureel erfgoed, Onderwijs en Economie vinden elkaar steeds vaker. Door samen te werken ontstaat een gemeente waarin inwoners en ondernemers zich optimaal kunnen ontplooiën, waar mensen zich welkom en thuis voelen.

Ook naar culturele organisaties klinkt de roep om samenwerking en het versterken van de eigen kracht en kwaliteit. De gemeente concentreert zich op:

- Faciliteren van organisaties en personen bij het uitvoeren van beleid
- Stimuleren, zodat er voldoende en kwalitatief goed cultureel aanbod beschikbaar is dat de participatie verhoogt
- Initiëren van samenwerkingsverbanden om de posities van lokale culturele instellingen te bevorderen
- Subsidiëren met financiële middelen en advies daarover

Soms ligt de nadruk op faciliteren en soms op stimuleren, initiëren of subsidiëren. Dat is afhankelijk van het doel, de wensen en de organisatie waar de gemeente mee te maken heeft.

Het cultuurbeleid had afgelopen periode als basis de in 2012 door de gemeenteraad goedgekeurde en geprezen cultuurnota Kunst kleurt & verbindt. Hierin staan drie speerpunten:

1. Cultuurhuis Oldambt
2. Samenwerking en Afstemming
3. Cultuurparticipatie en cultuuronderwijs

Cultureel ondernemerschap is niet alleen belangrijk voor ondernemers die direct of zijdelings te maken hebben met toerisme en cultuur maar ook voor koren, muziek- en toneelverenigingen, kunstenaars en kerken. Hun succes en dat van grote en kleine evenementen hangt vaak af van het marketingbeleid. De gemeente stimuleert cultureel ondernemerschap en samenwerking door hen uit te nodigen mee te denken in het beleid en stimuleert kennis en ervaring te delen.

Beleidsmedewerkers toerisme, recreatie, evenementen en cultuur werken nauw samen met Stichting Marketing Oldambt.

6.1.1 Beleid Erfgoed

In de erfgoedstrategie wil de gemeente haar rijke verleden toegankelijk en bruikbaar maken.

Ze stelt zich drie doelen:

1. **Identiteit:** de erfgoedstrategie legt de basis voor een duidelijk profiel van de gemeente, waar bewoners en bezoekers zich mee kunnen identificeren.
2. **Integraal:** de verschillende erfgoeddisciplines - gebouwen, archeologie, landschap, geschiedenis, gebruiken - bundelen de krachten en vertellen een gezamenlijk verhaal. Dat geldt ook voor de beleidsvelden economie, stedenbouw, cultuur, toerisme en recreatie.

3. **Zichtbaar en beleefbaar:** bewoners, bedrijven, organisaties en overheden zien en kennen het achterliggende verhaal zodat ze het in kunnen zetten bij hun streven naar ruimtelijke kwaliteit, sociale binding, een prettig vestigingsklimaat en sterk toerisme.

Omdat het erfgoedbeleid raakvlakken heeft met het cultuur- en evenementenbeleid, mag het in deze nota niet ontbreken. De gemeente werkt samen met een aantal externe partners aan een programma Erfgoededucatie voor basisscholen.

6.1.2 Beleid Recreatie & Toerisme

Evenementen en festivals waren altijd onderdeel van het beleid Recreatie & Toerisme. Omdat veel evenementen verwantschap hebben met cultuur, denk aan Pura Vida en Festival Hongerige Wolf, is dit onderwerp nu deel van deze nota. De beleidsmedewerkers van de twee sectoren overleggen regelmatig over overeenkomstige onderwerpen.

Sinds 2011 hanteert de gemeente de volgende thema's en speerpunten in het toeristisch beleid:

- Oldambt, de jongste watergemeente van Nederland / Blauwestad
- Karakteristiek Oldambt, een verrassend en authentiek decor voor cultuurtoerisme
- Winschoten winkel- en uitgaansstad
- Evenementen- en festivalgemeente
- Wellness en zorgtoerisme Bad Nieuweschans
- Gastvrije en complete toeristisch-recreatieve bestemming

Sinds 2014 ligt de nadruk op Blauwestad, Winschoten en Bad Nieuweschans.

De gemeente verbetert de toeristische infrastructuur en ondersteunt de regiopromotie en marketing met initiërend en voorwaardenscheppend beleid. Zo kan het toeristisch bedrijfsleven zich concentreren op het ondernemen en op de productontwikkeling. De grote investeringsprogramma's komen veelal in samenwerking met de provincie tot stand.

Met de oprichting en de meerjarenfinanciering van Stichting Marketing Oldambt stimuleert de gemeente een professionele aanpak van regiopromotie en –marketing. Het doel: vergroten van de naamsbekendheid van het Oldambt als toeristisch-recreatieve bestemming.

Het huidige beleidsplan Recreatie en Toerisme geldt tot en met 2016. Het beleidsplan voor de periode 2017-2020 is in de maak.

Nieuwe agendapunten en accenten:

1. Thematische-routeontwikkeling en cultuurtoerisme
2. Vaartoerisme, toervaren, watersport, Blauwestad
3. Wellness en kuren in Bad Nieuweschans, integrale ontwikkeling naar kuuroord
4. Aantrekkelijk winkelen in binnenstad Winschoten, programmering evenementen in binnenstad
5. Evenementen en festivals
6. Verblijfsrecreatie-ontwikkeling
7. Dagtoerisme
8. Duitsland als markt en samenwerkingspartner
9. Oost-Groningen en overloop Drenthe
10. Werelderfgoed Waddenzee, Oldambt als waddengemeente

Nieuwe projecten / meerjarenprogramma

1. Regiopromotie en –marketing, taken, organisatie en meerjarenovereenkomst Stichting Marketing Oldambt
2. TRI4, investeren in toeristische infrastructuur, ontbrekende schakels
3. Kuuroordontwikkeling Bad Nieuweschans
4. Cultuurtoeristische / thema-routeontwikkeling (De Graanrepubliek, Tachtigjarige Oorlog, Strijd tegen het Water, Verhalen van Groningen)

5. Evenementen en festivals:
- Rozenfestival 2017
 - Slag bij Heiligerlee 2018

6.2 Provinciaal beleid

De rode draad uit de cultuurnota 2013-2016 zet de provincie voort in het strategisch beleidskader 2017-2020. Dat draagt de titel 'Grenzeloos cultuur: voor iedereen, met iedereen'.

Er zijn zes strategische lijnen:

1. Verhaal van Groningen
2. Sterke basis en ruimte voor vernieuwing
3. Nieuwe verbindingen leggen
4. Een leven lang cultuur
5. Samenleven met cultuur
6. Cultuur als economische propositie

De provincie Groningen wil de samenwerking tussen diverse mensen en organisaties uit de culturele sector versterken, kennisdeling stimuleren en verdere professionalisering van de culturele sector bevorderen.

Via de Verhalen van Groningen informeert de provincie inwoners en bezoekers over de Groninger cultuur. Daarin staan verbindingen centraal met (amateur-)kunst, toerisme, economie, landschap, wonen en leefbaarheid.

De provincie ondersteunt twee evenementen in Oldambt: Festival Hongerige Wolf en Pura Vida Blauwestad.

Festival Hongerige Wolf 2014 Foto archief gemeente Oldambt

6.3 Rijksbeleid

Veranderde belastingtarieven, veranderd beleid en veranderende eisen van het publiek brachten afgelopen jaren de cultuursector flink in beweging. De rijksoverheid wil daarom de komende tijd geen compleet nieuw cultuurbeleid creëren maar ruimte bieden voor innovatie en experiment om een nieuw publiek aan te spreken, om samenwerking binnen en buiten de cultuursector aan te gaan.

De uitgangspunten voor de periode 2017-2020 zijn:

- Kwaliteit om toeschouwers de werkelijkheid met andere ogen te laten zien, te ontroeren, te verrassen en soms te choqueren. Oorspronkelijkheid, vakmanschap en vernieuwing zijn essentieel. Ook belangrijk zijn maatschappelijk gerichte activiteiten, zoals educatie, participatie, private samenwerking en talentontwikkeling.
- Ruimte voor innovatie en profilering.
- Samenwerking met partijen buiten de cultuursector, zoals scholen, universiteiten, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en overheden.

Extra middelen zijn er voor jeugd- en dansgezelschappen met aanbod voor de jeugd en voor talentontwikkeling. In deze twee aspecten zijn festivals belangrijk als platform en podium.

Plannen

- Het Rijk stimuleert niet alleen cultuuronderwijs en participatie voor kinderen en jongeren, maar ook voor volwassenen, ouderen en nieuwe publieksdoelgroepen.
- Er zijn extra middelen voor jeugdgezelschappen die kinderen en jongeren in aanraking brengen met podiumkunsten.
- Muziekonderwijs stimuleren in het primair onderwijs.
- Platform onderwijs 2032 adviseert over welke kennis en vaardigheden leerlingen in het funderend onderwijs moeten beschikken.
- Het Jeugdcultuurfonds is in het najaar van 2016 van start gegaan in Oldambt.
- Het landelijke cultuuronderwijsprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) krijgt een vervolg in de periode 2017-2020.

HA FA BRA CONCERT

19 maart 2016

Harmonie: Stedelijke harmonie "Nieuw Leven", Winschoten
o.l.v. Peter Nijland
Fanfare: Chr. Muziekvereniging "Prins Hendrik", Scheemda
o.l.v. Gosse Reijenga
Brassband: Provinciale Brassband Groningen
o.l.v. Richard Visser

Locatie: Vennekerk
Venne 152, Winschoten

Aanvang: 19:30 uur

Toegang: €7,50

Rabobank

Voor meer informatie
www.PBG.nu

7. Huidige situatie

Oldambt bruist. Er zijn vele festivals, op zondagmiddag kun je naar jazz luisteren, er zijn wekelijks voorstellingen en exposities, vaak met inspirerende workshops, voorstellingen of lezingen. Moeilijk hebben het vooral de amateurverenigingen. Promotie, fondsenwerving en het vinden van vrijwilligers en bestuursleden vergen veel tijd en de resultaten zijn wisselend.

7.1 Cultuur op school

De cultuurcoach giet het aanbod cultuuronderwijs voor het primair onderwijs in een structurele vorm. Leerlingen laten excelleren, talentontwikkeling, daar gaat het om. Het draait niet alleen om hoge cijfers, ook om het tot bloei brengen van talenten.

Sociale en culturele vaardigheden zijn onmisbaar in de 21e-eeuwse samenleving. Daarom is het goed om kinderen naast rekenen en taal ook kennis te laten maken met cultuur. Creativiteit, kritisch denken, problemen oplossen, communiceren en samenwerken zijn vaardigheden die ze tijdens cultuuronderwijs ontwikkelen.

Op 11 februari 2013 besloot de gemeenteraad van Oldambt een bedrag van € 146.000 te bestemmen voor cultuuronderwijs op alle Oldambtster basisscholen. In het verslag 'Cultuuronderwijs in Oldambt 2014-15' (2016) beschrijft de cultuurcoach de diverse activiteiten waardoor alle basisschoolleerlingen tijdens hun schoolloopbaan kennismaken met diverse kunst disciplines en lokale culturele instellingen. Een schoolbreed cultureel erfgoedtraject gaat schooljaar 2016-2017 van start.

In het project De Toon Zetten werken negen muziekscholen en kunstencentra samen. De kinderen in primair onderwijs van deelnemende scholen krijgen muzieklessen via het digibord. Doel: leren zingen, luisteren, muziek maken en vastleggen en bewegen. Daarnaast kan elke school op het gebied van muziek maatwerkprogramma's of plusprojecten aanvragen.

De cultuurcoach organiseert samen met CultuurClick Groningen twee keer per jaar een netwerkbijeenkomst voor de cultuurcoördinatoren van de scholen. Aanbieders presenteren hun projecten en er wordt informatie gegeven over ondermeer subsidieregelingen als Cultuureducatie Met Kwaliteit en Impuls Muziekonderwijs.

Het Kunstencentrum en CultuurClick Groningen (provinciaal expertisecentrum voor cultuuronderwijs) begeleiden scholen bij het indienen van de aanvragen. Met de gemeentelijke subsidie geeft de gemeente de Oldambtster basisscholen een extra stimulans. Dit wordt door de scholen zeer gewaardeerd.

CultuurClick Groningen ondersteunt het primair onderwijs bij de ontwikkeling van cultuuronderwijs op school met kennisdeling, advisering en deskundigheidsbevordering. Het is belangrijk dat docenten zelf weten hoe ze kunst en cultuur kunnen inzetten.

Culturele aanbieders kunnen hun aanbod voor scholen plaatsen op de projectenbank van de site cultuurclickgroningen.nl.

Het Dollardcollege en Ubbo Emmius – voortgezet onderwijs – bieden veel cultuur: lessen, excursies, theaterbezoek en complete festivals en projecten. In de eerste twee leerjaren heeft elk leerjaar een cultuurdag. Voor echte talenten op het gebied van mode, dans, muziek, tekenen, schilderen, poëzie en fotografie organiseert het Dollardcollege elk jaar het Concours Culturel. Tijdens de jaarlijkse Ubbo Music Night tonen leerlingen hun talenten op het gebied van muziek en dans.

7.2 Volwassenen en senioren

De participatie in culturele activiteiten is het grootst bij volwassenen en senioren. Voor hen is er volop aanbod en velen gaan afspraken voor de lange termijn aan. Je ziet hen bij culturele verenigingen, cursussen, voorstellingen en uitvoeringen. Dit is mooi. Echter, het voortbestaan van deze verenigingen en activiteiten komt in het geding wanneer jongeren hier niet bij betrokken worden. Ook in de toekomst zijn immers actieve leden en bestuurders nodig.

Cultuurparticipatie draagt in hoge mate bij aan het behoud en de verbetering van de fysieke en mentale gezondheid van ouderen. Dit blijkt uit het onderzoek Ouderen en Cultuurparticipatie van Universiteit Utrecht. Cultuurparticipatie vergroot de bijdrage die ouderen kunnen leveren aan de maatschappij in het algemeen en aan het culturele leven in het bijzonder.

7.3 Podia

In Oldambt zijn diverse podia, variërend van dorpshuizen en galerieën tot kerken, horecagelegenheden, Cultuurhuis De Klinker en mooie buitenlocaties. Ieder podium heeft zijn eigen publiek, functie en kosten.

7.4 Beeldende kunst

Voor de promotie van beeldende kunst is samenwerking belangrijk. Dat gebeurt bijvoorbeeld bij projecten die zelfstandig werkende beeldend kunstenaars niet in hun eentje kunnen realiseren, zoals bij beeldentuinen, de open-atelierroute en in het netwerk Kunst aan de Rand van Nederland.

In het Rosarium exposeren sinds 2011 kunnen kunstenaars uit de gemeente of uit de regio. De gemeente heeft de intentie om van elke expositie één beeld aan te schaffen. Op deze manier ontstaat er een groot Oldambtster beeldenpark.

Cultureel ondernemen is een middel om dromen te realiseren, om een podium te krijgen. De drijfveer is vooral de behoefte om bijzondere, mooie en opmerkelijke kunst te tonen.

7.5 Muziek en toneel

Veel Oldambtsters zingen in een koor of spelen in een muziek- of toneelvereniging. Teruglopende ledenaantallen en vergrijzing zijn de twee grootste problemen van deze verenigingen. Jonge leden voelen zich niet thuis en bij kleine groepen zijn de kosten per persoon hoger dan bij grote groepen. Ze hebben vaak moeite de weg te vinden naar subsidies en fondsen en voldoen aan regelgeving kost veel tijd en zorgen.

Modern theater werkt vaker dan de traditionele toneelverenigingen samen met andere kunst disciplines, zoals muziek, gedichten en ander theater, en het werkt projectmatig naar een voorstelling toe. Daarna gaat ieder weer zijn eigen weg.

De gemeente stimuleert samenwerken, ondermeer via projectsubsidies.

Muziekschool Oost-Groningen gaat 1 januari 2017 op in Cultuurhuis De Klinker en gaat verder onder de naam Kunstencentrum. De medewerkers zijn vanaf die datum in dienst van Cultuurhuis De Klinker. Naast het bestaande basispakket aan muziek en dans zijn er in het Kunstencentrum het afgelopen jaar cursussen (jeugd)theater, fotografie, audiotechniek en yoga geweest. Ook op scholen.

7.7 Taal

Bibliotheek Oldambt - onderdeel van Biblionet Groningen – is enorm veranderd. Parallel aan de verhuizing naar Cultuurhuis De Klinker verschoof de functie van enkel klassiek uitlenen van boeken naar een ruimte waar mensen terecht kunnen voor lezen en leren, voor kennis vergaren en kennis delen. Ook voor lenen van boeken, cd's en films kunnen Oldambtsters uiteraard nog steeds hier terecht. Samenwerken met andere organisaties bleek een meerwaarde.

Nog te veel inwoners van Oldambt hebben moeite met lezen en schrijven. Dat geldt niet alleen voor kinderen, maar ook volwassenen hebben vaak een achterstand in taal en andere basisvaardigheden. Zij kunnen onvoldoende meedoen in de maatschappij en kampen met problemen op ondermeer gezondheid en sociaal welzijn en het is een belangrijk obstakel bij het vinden van werk.

In 2014 heeft het College van Oldambt voor het eerst een Stadsdichter aangesteld. inmiddels heeft een andere dichter de taak overgenomen – tot 2018 - en bovendien is voor de termijn van een jaar voor het eerst een kinderdichter aan de slag. Zij krijgt ondersteuning van de stadsdichter.

Vlnr. wethouder Bard Boon, kinderdichter Elianne Kiers, vml. Stadsdichter Rob Rosendahl en de huidige stadsdichter Anke Kraster (foto: Henk Marks)

In 2015 en 2016 konden kinderen deelnemen aan een poëziewedstrijd die gekoppeld was aan Poëziefestival Dichter bie ons. Op school is het thema poëzie uitgebreid behandeld waardoor de kinderen ermee kennismaakten en ermee oefenden. De gedichten werden geëxposeerd in de bibliotheek.

7.8 Cultureel erfgoed

Taak en rol van de gemeente op het gebied van erfgoed kan worden samengevat met ‘Laat groeien wat bloeit en geef water waar dat nodig is’. De app-route door Midwolda en Oostwold en de Belevingsroute in Heiligerlee en Westerlee zijn enkele voorbeelden waarmee de gemeente het erfgoed onder de aandacht brengt. Het netwerk erfgoed bevordert de samenwerking en het delen van kennis. Het Cultuurhistorisch Centrum (CHC) speelt hierin een grote rol.

CHC Oldambt gebruikt de kennis van de geschiedenis om de inwoners van de regio een goed gevoel te geven over zichzelf en om hun omgeving en bezoekers te verrassen en te informeren. Het zoekt zoveel mogelijk de samenwerking met andere partijen en kiest voor een vraaggestuurde manier van werken.

De link met de gemeente is groot. CHC Oldambt voert bijvoorbeeld de wettelijke archiefzorg voor de gemeente uit. In de dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeente en CHC Oldambt staan de overige taken beschreven, zoals de organisatie van de Open Monumentendag in samenwerking met plaatselijke commissies.

7.9 Film

De gemeente is blij met de belangstelling voor de arthousefilms in Cultuurhuis De Klinker. Sinds 1 juli 2016 worden er ook regelmatig films in het commerciële genre vertoond. In de vakantieperiodes is er extra aandacht voor familie- en kinderfilms.

De gemeente stimuleert particuliere initiatieven om films en videoclips te maken en ze onderzoekt de mogelijkheid om filmeducatie aan te bieden aan het primaire onderwijs.

7.10 Evenementen & festivals

Het aantal evenementen en festivals is de laatste jaren flink gegroeid. Ze brengen reuring en maken de gemeente bruisend. Ze stimuleren de participatie, trekken toeristen aan, bevorderen het ondernemersklimaat, verhogen de kwaliteit van leven en – daarom zijn evenementen en festivals een onderdeel van deze nota – ze dragen bij aan de culturele en kunstzinnige ontwikkeling van de inwoners van Oldambt.

De gemeente wil met evenementen en festivals:

1. Een bijdrage leveren aan de versterking van de economie in de gemeente
2. De betrokkenheid en leefbaarheid van de inwoners vergroten
3. Bijdragen aan de verlevendiging en versterking van leef- en cultuurklimaat
4. De sociale cohesie vergroten
5. Inwoners en regiobewoners ertoe bewegen de gemeente en haar kwaliteiten te (willen) ontdekken
6. De inwoners een groter tevredenheidsgevoel geven over de eigen gemeente en regio
7. Een aantrekkelijke en gastvrije gemeente zijn voor de bezoekers van Oldambt
8. Het draagvlak voor kunst & cultuur, sport etc. verbreden en actief stimuleren en

deze midden in de samenleving plaatsen

9. De inwoners dichterbij de cultuurhistorische waarde van Oldambt brengen
Evenementen en festivals zijn ook van belang om de drie toeristische speerpunten te versterken: namelijk Blauwestad, Winschoten en Bad Nieuweschans.

Niet elk evenement of festival hoeft per sé gericht te zijn op toerisme en een rol te vervullen bij de regiomarketing van het Oldambt. De gemeente is ook blij met de kleinschalige evenementen in de dorpen die een aantrekkelijke programmering hebben en genoeg draagvlak bij de inwoners. Ze zijn goed voor de kwaliteit van het leven hier, stimuleren de participatie en prikkelen de culturele en kunstzinnige ontwikkeling. De gemeente ondersteunt met subsidie, menskracht en advies.

Behalve dat in Oldambt ieder jaar een aantal inmiddels bekende evenementen plaatsvinden, komen en verdwijnen er ook evenementen. Groot en bekend zijn de RUN, Adrillen, de Nacht van Winschoten, Pura Vida, Festival Hongerige Wolf, Dickens Day en Airshow Oostwold. Kleiner en minder bekend zijn Kunst om de Koele, Sinterklaasloop, Sterke Mannen Oldambt, Sodom Sail en Monumentendag. Verdwenen zijn Waterbei en het Keltisch Midzomerfestival Bad Nieuweschans. Daarentegen zijn Xpeditie Blauwestad en het Tellerlikker Festival nu al geslaagde nieuwkomers.

De toeristische regiopromotie, inclusief de promotie en ondersteuning van evenementen en festivals, is de belangrijkste taak van Stichting Marketing Oldambt (SMO). Ook is ze verantwoordelijk voor een aantal evenementen die ze zelf in opdracht van de gemeente organiseert, zoals Groenmarkt, Dag van het Park, en de Drakenbootrace. Daar komt in 2017 het Rozenfestival bij, een eenmalig festival ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van het Rosarium.

Festivals en evenementen moeten het hebben van veel vrijwilligers, een kundige organisatie en voldoende financiering. De beschikbaarheid van vrijwilligers is een kritisch punt. Dat geldt ook voor de professionaliteit. De meeste evenementen en festivals ontstaan vanuit particulier initiatief. Deze activiteiten ontwikkelen zich, evenementen en festivals worden steeds groter. De professionaliteit kan niet achterblijven.

Fondsen zijn steeds kritischer en de middelen van de overheid zijn beperkt. Net als bij andere cultuurvormen is er behoefte aan duidelijkheid over bijvoorbeeld de subsidiecriteria en mogelijkheden voor meerjarenafspraken. Ook is er behoefte aan regulatie, kaders en mogelijkheden die de gemeente stelt en biedt. Denk aan duidelijkheid over vergunningen en ontheffingen, handhaving openbare orde en veiligheid.

Organisatoren, bedrijven en gemeenten willen alle drie een betere afstemming van de data van de inmiddels vele evenementen en festivals. Ze willen meer overleg en samenhang tussen en met de verschillende evenementenorganisaties en het toeristisch-recreatieve bedrijfsleven in Oldambt. Dat dient te leiden tot een evenwichtiger programmering (afstemming, samenwerking, planning en spreiding in tijd en over locaties) en meer rendement van investeringen in marketing & promotie en infrastructuur. Die afstemming is ook belangrijk vanwege onbedoelde concurrentie voor bezoekers en vrijwilligers én om de veiligheid te garanderen. Stichting Marketing Oldambt speelt hierbij een belangrijke coördinerende rol.

Omdat Evenementen en festivals ook een grote rol spelen bij (dag)toerisme komt het onderwerp ook aan de orde in de nieuwe beleidsnota Recreatie & toerisme.

8. SPEERPUNT 1: Cultuurhuis De Klinker

Na de opening ontstond in Cultuurhuis De Klinker langzaam ruimte voor verbindingen tussen culturele partners, amateurs en professionals, intern en elders in Winschoten en in de kernen. Het fungeert steeds meer als aanjager en als partner. Naar amateurverenigingen heeft De Klinker een paraplu-functie: coördineren van grote en kleine evenementen en bewaken van processen, maar zonder in te vullen hoe die gedaan moeten worden.

De instellingen in Cultuurhuis De Klinker organiseren zelfstandig en met elkaar activiteiten. Wie waaraan meewerkt, verschilt per thema en evenement.

Omdat de gemeente waarde hecht aan het bestaan van amateurverenigingen en op het standpunt staat dat evenementen goed zijn voor de promotie en talentontwikkeling, stimuleert de gemeente de participatie van amateurverenigingen in Cultuurhuis De Klinker. Dit gebeurt onder andere via het verstrekken van subsidies

In Cultuurhuis De Klinker zijn gevestigd:

- Theater (onderdeel van Cultuurhuis De Klinker)
- Bibliotheek Oldambt
- Kunstencentrum (onderdeel van Cultuurhuis De Klinker)
- RTV LOGO (Lokale Omroep Gemeente Oldambt)
- Stichting Filmliga / Filmhuis Oldambt
- Stichting Marketing Oldambt, inclusief VVV

Gevel Cultuurhuis De Klinker Foto eigen archief gemeente Oldambt

8.1 Theater

In het theater van Cultuurhuis De Klinker krijgen niet alleen landelijke toneel-, dans- en muziekgezelschappen een podium. Ook lokale verenigingen en educatieve instellingen geven hier hun voorstelling. Komende periode zet die ontwikkeling zich voort.

8.2 Bibliotheek

Lees- en taalbevordering door scholen en bibliotheek hebben prioriteit, zowel van de gemeente als van de bibliotheek. Goed lezen en schrijven blijven de belangrijkste ingrediënten om in onze maatschappij mee te kunnen doen.

Bibliotheek in De Klinker

De bibliotheek, onderdeel van Biblionet Groningen, werkt intensief samen met scholen voor primair onderwijs, met Humanitas, Het Oude Ambt, Stichting Lezen en Schrijven en Noorderpoort. Zij vormen in 2016/2017 het Taalhuis, waarover de gemeente de regie voert. Omdat uitkeringsgerechtigden extra kans lopen op achterstand in taal en digivaardigheden, biedt de bibliotheek tevens hulp bij dergelijke cursussen. Ook werkt de bibliotheek steeds vaker mee aan projecten, bijvoorbeeld met theater, musea, Cultuurhistorisch Centrum en scholen.

De kansen voor samenwerking op educatief en cultureel terrein wil de bibliotheek ook in de toekomst ten volle benutten. Denk bijvoorbeeld aan het voornemen van de stadsdichter om een schrijverscafé voor kinderen te organiseren.

Ook buiten de muren van Cultuurhuis De Klinker ontplooit Bibliotheek Oldambt steeds meer activiteiten. Voorbeelden zijn de pop-upbibliothek in de noodopvang voor vluchtelingen in Beerta en de op te richten Boekspot op het treinstation in Winschoten. Uit een boekenkastje kunnen mensen boeken halen én er gelezen boeken in achterlaten voor anderen. De gemeente waardeert en stimuleert deze initiatieven.

De bibliotheekpas geeft korting op deelname en entree bij veel evenementen en cursussen. Hier wordt nu nog onvoldoende gebruik van gemaakt. De bibliotheek heeft het voornemen de voordelen van de bibliotheekpas te promoten. De gemeente stelt voor dat de bibliotheek samen met Stichting Marketing Oldambt meer aanbod vergaart van culturele organisaties én meer gebruik stimuleert, bijvoorbeeld door adverteren, free publicity en vermelding op Uit in Oldambt.

8.3 Kunstencentrum

Het Kunstencentrum, onderdeel van Cultuurhuis De Klinker, wil zijn aanbod graag uitbreiden met cursussen taal, beeldende kunst, dans en theater voor meerdere leeftijdsgroepen.

Zie Speerpunt 3 Cultuurparticipatie en cultuuronderwijs.

8.4 RTV LOGO

Doordat RTV LOGO actief is met sociale media realiseert de omroep veel promotie voor lokale activiteiten van zowel amateurs als professionals. De filmpjes verschijnen op Youtube en het is eenvoudig voor culturele organisaties om deze te delen via eigen website, Twitter en Facebook. Helaas benutten niet alle verenigingen deze promotiekans.

De programmaraad moet een afspiegeling zijn van de samenleving en dat wil de gemeente terugzien in de programmering. Daarom is het wenselijk dat elke leeftijdsgroep, ook jongeren, een actieve rol spelen in het beleid van RTV LOGO, zowel in de programmering als in de werving van vrijwilligers.

Om beide punten aan te pakken, is het belangrijk dat RTV LOGO deel uitmaakt van het Cultuurplatform. Zie *Hoofdstuk 9.1 Cultuurplatform Oldambt*.

Via Noorderpoort kan de omroep jongeren aan een stageplaats helpen. Zie *Hoofdstuk 10.6 Samenwerking Noorderpoort*.

8.5 Bioscoop

Zoals gezegd bij 7.9: Voor Filmhuis Winschoten is veel animo. Bij populaire films last Cultuurhuis De Klinker een extra filmavond in.

Kinderen kunnen tijdens de vakanties films zien en er draaien regelmatig commerciële films.

8.6 Stichting Marketing Oldambt

Stichting Marketing Oldambt speelt een belangrijke rol bij de marketing en promotie van evenementen.

Meer over de werkwijze en de resultaten bij *Speerpunt 2: Samenwerking, afstemming en communicatie*.

9. SPEERPUNT 2: Samenwerking, afstemming en communicatie

Samenwerking, afstemming en communicatie zorgen dat amateurs en professionals kennis delen, dat publiek makkelijk de weg naar voorstellingen vindt en dat Oldambt bloeit als nooit tevoren. De behoefte eraan vertolkten de deelnemers aan de Oploopavond: ze willen meer leden, meer publiek, meer ‘helpende handjes’ en meer kennis over fondsenwerving en promotie.

9.1 Cultuurplatform Oldambt

In de vorige Cultuurnota is het voorstel gedaan en aangenomen om in Oldambt een gestructureerd platform op te richten voor organisaties die cultureel actief zijn. Door de vertraging van de bouw van Cultuurhuis De Klinker is pas in 2016 een begin gemaakt met de organisatie van een dergelijk Cultuurplatform. De behoefte is – mede door de in de inleiding geschetste maatschappelijke ontwikkelingen – nu groter dan ooit.

De gemeente wil een Cultuurplatform dat partijen bij elkaar brengt, dat informatieavonden organiseert over subsidies & fondsenwerving en PR & marketing. Professionals en amateurs vinden hun netwerk waarmee ze kennis delen en ervaringen uitwisselen. Ze maken plannen, inspireren, informeren en enthousiasmeren elkaar en ze zoeken samenwerking. Belanghebbenden kunnen hier met hulp of advies hun vereniging of stichting reorganiseren. Het Cultuurplatform versterkt de centrale rol van Cultuurhuis De Klinker, de rol van paraplu en spin in het web.

Het Cultuurplatform krijgt van de gemeente de rol van verbinder die partijen bij elkaar brengt, ook partijen uit het sociaal domein. Samenwerking met bijvoorbeeld welzijnsinstellingen, dorps- en buurtbeheer, verenigingen dorpsbelangen, bewonersverenigingen en jongerencentra is denkbaar. Evenals de samenwerking met ondernemers in horeca en toerisme.

Het is de wens van de gemeente dat het platform een belangrijke rol speelt bij het cultuuronderwijs door binnen- en buitenschoolse cultuureducatie op elkaar te laten aansluiten. Met een visie over cultuuronderwijs en afstemming over de uitvoering werkt het Cultuurplatform mee aan de realisatie van de culturele levensloop.

Via een nieuwe website kunnen particulieren en organisaties die cultureel actief zijn, kennis delen en hun activiteiten op elkaar afstemmen. Hier is ruimte voor een vrijwilligersspoule, tips voor publiciteit, links naar fondsenwerving en een database van verenigingen, stichtingen en individuen die actief zijn in cultureel Oldambt. Door links te plaatsen op websites van de gemeente, Cultuurhuis De Klinker en andere culturele instellingen, wordt deze informatie goed vindbaar en zichtbaar. Het opzetten en bijhouden kan een taak zijn van de coördinator Cultuurplatform (zie volgende paragraaf).

Potentiële cursisten en deelnemers weten onvoldoende wat er in Oldambt te leren is, waar en voor welk bedrag ze een cursus kunnen volgen. Ook dat zou een taak kunnen zijn van Cultuurplatform Oldambt, in samenwerking met Stichting Marketing Oldambt.

Het gemeenschappelijk belang staat centraal. Dat leidt ertoe dat het Cultuurplatform de gemeente gevraagd en ongevraagd advies geeft over diverse culturele onderwerpen.

Het is aan het Cultuurplatform zelf om de taken vast te stellen; de gemeente faciliteert en participeert.

9.2 Coördinator Cultuurplatform

Leden, vrijwilligers, medewerkers en bestuurders van verenigingen en culturele instellingen hebben vaak een drukbezet leven. Hun taken nemen veel tijd in beslag, het aantal vrijwilligers is beperkt en ze hebben verplichtingen voor werk en gezin. Daardoor dreigt het gevaar dat de samenwerking met andere culturele spelers stagneert en dat ze onvoldoende op de hoogte zijn

van promotiemogelijkheden, subsidies en fondsenwerving. Een onafhankelijke coördinator van het Cultuurplatform is daarom gewenst.

De coördinator kan binnen het Cultuurplatform samenwerking tussen professionals en amateurs stimuleren, als vraagbaak dienen voor geldzaken en publiciteit, afstemming van activiteiten bevorderen en vergaren en delen van kennis coördineren en stimuleren. Het secretariaat van het Cultuurplatform kan eveneens bij hem of haar ondergebracht worden.

De coördinator neemt een onafhankelijke positie in en is niet werkzaam bij een culturele instelling. Het Cultuurplatform en de gemeente onderzoeken of het gewenst en financieel mogelijk is om het idee te realiseren.

9.3 Stichting Marketing Oldambt

Nu al fungeert Stichting Marketing Oldambt vaak als brug tussen de verschillende evenementenorganisaties, het toeristisch-recreatieve bedrijfsleven en inwoners en toeristen.

Door de rol van Stichting Marketing Oldambt meer structuur te geven, om een evenwichtiger Programmering van Evenementen en Festivals te stimuleren. Dit wordt uitgewerkt naar de volgende aanbevelingen:

- a. Inventarisatie fase: SMO vraagt evenementenorganisaties om de data, van te organiseren evenementen en festivals, al snel bij SMO bekend te maken. Dan kan SMO deze publiceren op een evenementen jaarkalender.
- b. Adviesfase: op basis van deze jaarkalender zijn organisaties op de hoogte van elkaars activiteiten. Organisaties kunnen elkaar daarover raadplegen. Maar ook: SMO kan advies geven aan organisaties om met elkaar af te stemmen.
- c. Afstemmingsoverleg: SMO kan ook vroeg in het seizoen- naar behoefte- een afstemmingsoverleg organiseren met de belangrijkste evenementenorganisaties.
- d. Ondersteuning subsidies: SMO kan organisaties bijstaan in advisering over subsidie- en fondsenaanvragen.
- e. Communicatiekanalen: SMO informeert het publiek en organisaties door middel van hun website, de digitale evenementenkalender, sociaal media en radiocommercials.

SMO richt zich op ondersteuning van evenementen en festivals (door communicatie, advisering, afstemming en uitvoering).

Het Cultuurplatform richt zich op afstemming op het terrein van kunst en cultuur.

9.4 Teller likker Festival

In de cultuurnota Kunst kleurt & verbindt (2012) kwam het idee op tafel om een culturele uitmarkt te organiseren met professionele en amateurkunst. Het einde van Waterbei bood extra reden om het plan uit te werken. In 2015 vond in en rond Cultuurhuis De Klinker voor het eerst het Tellerlikker Festival plaats. Het werd een succes.

Tellerlikker festival editie 2015 foto: Catharina Glazenburg

Ieder jaar ziet en hoort het publiek klassieke muziek, koren, presentaties van de Popschool en voorproefjes van theater. Mensen kunnen deelnemen aan workshops taal, muziek, toneel en beeldende kunst en er zijn proeverijen van horecabedrijven. Op het Foodplein bij Cultuurhuis De Klinker kunnen de festivalbezoekers proeven van de hapjes van horecaondernemers. Ook in de rest van het centrum van Winschoten is met straattheater en optredens volop reuring. Uitbreiding van de activiteiten, ook naar en van de dorpen, behoort tot de wensen en mogelijkheden.

De organisatie is in handen van Stichting Marketing Oldambt in nauwe samenwerking met Cultuurhuis De Klinker, die de technische kant faciliteert, begeleidt en verzorgt en die bemiddelt bij optredens uit de seizoens- theaterprogrammering.

9.5 1%-Regeling

Van alle grond en bouwwerken die in opdracht van de gemeente worden verkocht, gebouwd, verplaatst of verbouwd, wil de gemeente dat 1% ten goede komt aan kunst en cultuur.

De op deze wijze gegenereerde middelen koppelt de gemeente los van de bouwactiviteit en besteedt ze aan kunst en cultuur. Bijvoorbeeld door een opdracht te geven tot het maken van een kunstwerk of het organiseren van een culturele activiteit. De gemeente heeft de intentie om daarover in overgangsjaar 2017 (zie 9.8 *Subsidies*) afspraken te maken met de betrokken afdelingen van de gemeente.

9.6 Subsidies

Subsidies spelen een grote rol in de realisatie van de culturele plannen en in de participatie van bewoners. De gemeente zet de subsidies in om samenwerking en afstemming te stimuleren. Er is bij de aanvragers behoefte aan meer bekendheid over de eisen en de procedures.

De regelgeving rond gemeentelijke subsidies van de afgelopen beleidsperiode wordt tegen het licht gehouden om te zien welke aanpassingen nodig zijn. De in deze nota geschetste kanteling in de samenleving – en met name in de waardering en beleving van cultuur – rechtvaardigen een nieuwe, andere manier van omgaan met subsidies. Samen met het maatschappelijke veld (verenigingen, stichtingen en maatschappelijke organisaties) Geeft de gemeente invulling aan de totstandkoming van het nieuwe beleid.

Zoals gezegd: omdat vooral amateurs moeite hebben om de weg te vinden in gemeentelijke subsidies en fondsenwerving, wil de gemeente – het liefst samen met het op te richten Cultuurplatform – eens per jaar een voorlichtingsavond organiseren over dit onderwerp.

9.9 Regiopromotie

Evenementen en festivals trekken toeristen aan, zijn belangrijk in de beleving van het gebied door de inwoners en zijn daardoor van grote waarde voor de regiopromotie.

Stichting Marketing Oldambt promoot de regio met:

- Algemene toeristische gebiedspromotie
- Toeristeninformatie (VVV)
- Stimulering en communicatieve ondersteuning van evenementen & festivals
- Versterken marketingcommunicatie van ondernemers

In 2013 is gekozen voor Oldambt als hoofdmerk en Blauwestad, Winschoten en Bad Nieuweschans als submerken.

9.10 Regelgeving

Kleine culturele organisaties, zoals galerieën voor kunstenaars en sommige festivals, botsen bij de realisatie van hun plannen vaak op tegen bestemmingsplannen en gemeentelijke verordeningen.

Met regelluwe zones kan de gemeente innovatief ruimtegebruik faciliteren door regels en procedures te versoepelen en zo groei van de regionale economie bevorderen. Er lopen nu diverse experimenten bij andere gemeentes, zoals de regelluwe zone gastvrijheidseconomie Schouwen-Duiveland en Experimenteerzone stimulering bio-based economy in Noord-Nederland. In Oldambt is het begrip regelluwe zone niet helemaal nieuw. Gedurende Xpeditie Blauwestad is het festivalterrein een vrijplaats en broedplaats van tijdelijke woningen. Kunstenaars experimenteren met bijzondere objecten, zoals met een kathedraal van sloophout, een kunstwerk van bergen plastic, een paviljoen van pallets en een hennephuis. De gemeente onderzoekt – samen met het cluster Ruimtelijke Zaken – of het invoeren van regelluwe zones voor culturele activiteiten gewenst en te realiseren is.

Promotie Xpeditie Blauwe Stad 2016

10. SPEERPUNT 3: Cultuurparticipatie en cultuuronderwijs

De gemeente streeft naar een doorgaande lijn in de culturele levensloop. Ze vindt het belangrijk dat heel jong tot heel oud met cultuur in aanraking kan komen, als leerling, als consument of als deelnemer. Belangrijk vindt ze ook dat alle kinderen op jonge leeftijd kennismaken met vele aspecten cultuur en daar wil ze graag bij helpen.

Behalve het Kunstencentrum bieden ook kunstenaars, galerieën, jongerencentra en buurthuizen cursussen en workshops aan. Dat doen ze veelal in hun eigen bedrijf.

Omdat de culturele levensloop na het primaire onderwijs bij veel jongeren onderbroken wordt, is deze doelgroep het vierde speerpunt van deze cultuurnota. Talentontwikkeling is iets van alle leeftijden.

10.1 Basisscholen

“Cultuuronderwijs daagt kinderen uit een creatieve en onderzoekende houding te ontwikkelen. Die heb je nodig in deze tijd waarin het steeds belangrijker wordt dat je kennis kunt combineren, kunt samenwerken en oplossingen voor nieuwe problemen kunt vinden”, aldus minister Jet Bussemaker in een interview op de website van het Fonds voor Cultuurparticipatie. Het landelijk én gemeentelijk streven is om cultuuronderwijs te vervlechten met het reguliere curriculum zodat de noodzaak niet meer ter discussie staat en de reguliere lesstof verrijkt wordt met cultuur. De ene aanbieder is zich daarvan meer bewust dan de andere. Door scholing aan te bieden leren culturele aanbieders de taal van het onderwijs waardoor ze beter kunnen aansluiten bij de ambities van de scholen. De plannen die ingediend worden bij het rijksprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) worden in samenspraak met de scholen ontwikkeld. Een van die plannen is een doorgaande leerlijn filmeducatie, ontwikkeld door Filmhuis van Beresteyn en Cultuurhuis de Klinker en een aantal scholen. Leerlingen kunnen met filmeducatie weerbaarheid ontwikkelen tegen de krachtige (zowel positieve als negatieve) invloeden van verschillende audiovisuele media. Ze leren bewust en kritisch te kijken. De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om ermee te communiceren. Cultuureducatie met Kwaliteit krijgt een vervolg: van 2017 tot en met 2020. Scholen blijven zelf aan het roer staan en deskundigheidsbevordering van de leerkracht blijft belangrijk. Dat leidt tot versterking van relaties met pabo's en kunstvakonderwijs (kunstacademies, conservatoria e.d.). Daarnaast wordt ingezet op een lokaal cultuurmenu en zoekt de gemeente/cultuurcoach verbinding tussen cultuur en de ander verplichte vakken. Momenteel stimuleert het rijk muziek op school met de regeling Impuls Muziekonderwijs. In de nabije toekomst zal de onderwijsinspectie cultuur op school verplicht stellen en gaan toetsen. De verwachting is dat hierdoor het belang van cultuuronderwijs extra onder de aandacht van de scholen en schoolbesturen komt.

De gemeenteraad besloot in 2013 het contract met de cultuurcoach drie jaar te verlengen tot medio 2018. Samen met de culturele organisaties in de gemeente en in overleg met de basisscholen en CultuurClick Groningen maakt de cultuurcoach toekomstplannen. Ze werken gestaag verder aan een (lokaal) cultuurmenu waarbij de aanbieders in de buurt van de school een rol krijgen. Het schoolbrede erfgoedtraject is weer een stap in de goede richting. Borging van cultuuronderwijs blijft een belangrijk item.

De gemeente en het Kunstencentrum blijven inzetten op muziekonderwijs op de basisscholen en streven ernaar dat ieder kind op de basisschool de Algemene Muzikale Vormingslessen (AMV) volgt door die te integreren in het onderwijsaanbod.

Met de gemeentelijke subsidie tot schooljaar 2018/2019 stelt de gemeente de Oldambtster basisscholen in staat om meer cultuuronderwijs in te kopen. De scholen waarderen dit. Doordat de gemeente het Jeugdcultuurfonds steunt, is voor buitenschoolse culturele activiteiten een bijdrage beschikbaar voor ouders die dit niet voor hun kind kunnen betalen. Door deze gemeentelijke subsidie te veranderen in een structureel onderdeel van de begroting, gericht op cultuuronderwijs, geeft de gemeente het belang aan van cultuuronderwijs op basisscholen.

Tijdens de bijeenkomst van de Klankbordgroep Cultuur rees het idee om in het onderwijs –cultuur als

projectonderwijs in te voeren. De leerlingen krijgen een dagdeel per week les in de door henzelf gekozen kunstvorm. De verwachting is dat daarna de doorstroming makkelijker is, vooral als er een mix is van binnen- en buitenschoolse activiteiten. De gemeente omarmt dit idee en gaat hierover met schoolbesturen in gesprek.

10.2 Buitenschools

Met cursussen voor alle leeftijden op de gebieden theater, dans, taal en beeldende kunst biedt Oldambt de inwoners de mogelijkheid om een leven lang cultureel te leren. Het plan is dat de deelnemers zelf de kosten dragen. Mochten mensen daar niet zelf de middelen voor hebben, dan wijzen medewerkers van de gemeente hen op fondsen, waarop ze een beroep kunnen doen. Daarvoor is er, behalve het Jeugdcultuurfonds, het participatiefonds.

Het is de bedoeling dat het aanbod van het Kunstencentrum zich komende tijd verder uitbreidt, voor alle leeftijden. Het kan samenwerken met de bibliotheek voor bijvoorbeeld cursussen Gronings of poëzie, met de Boschpoort voor een cursus kunstgeschiedenis en met kunstenaars voor cursussen tekenen, schilderen of beeldhouwen. Probleem is de beschikbare ruimte; voor cursussen schilderen en beeldhouwen zijn er geen lokalen beschikbaar. Wellicht kunnen leegstaande winkelpanden een oplossing bieden.

Nu al krijgen veel leerlingen van het Kunstencentrum de kans hun werk te presenteren tijdens uitvoeringen. Met het oog op promotie, samenwerking en talentontwikkeling vindt de gemeente het gewenst dat dit vaker gebeurt.

10.3 Promotie cursussen

Uitbreiding van de website Uitagenda Oldambt biedt extra kansen om participatie, educatie en samenwerking op het terrein van kunst en cultuur te bevorderen:

- Een uitgebreide digitale kaart, zoals op de website oldambt.groningen.nl waar inwoners en toeristen zien wat hier te doen is, wanneer en waar. Je kunt klikken op dorp of stad of kunstvorm van je interesse. Ook kun je selecteren op een specifieke activiteit, organisatie of podium. Links verwijzen naar de websites van culturele instellingen.
- Musea en galerieën zetten verhalen over hun collectie of locatie op de site, eventueel gesproken of met video zodat je vooraf al heel wat te weten komt over de objecten, het pand of de streek.
- Cursusinformatie op de website Uitagenda Oldambt.

Andere ideeën:

- Cursuswijzer die eens per jaar verschijnt als bijlage in de Oldambtster
- Cursuswijzer op de nieuwe website
- Cursusmarkt als onderdeel van Tellerliker Festival
- Cursusinformatie op de website Uitagenda Oldambt

10.4 Cultureel erfgoed

Door de kennis te verhogen van het cultureel erfgoed voelen inwoners meer betrokkenheid met hun omgeving en bovendien is het goed voor de promotie van het gebied. De Erfgoedstrategie hangt de gemeente op aan twee verhaallijnen: Dollardland en Graanrepubliek. Sommige projecten zijn relatief gemakkelijk te realiseren, andere gaan over andere beleidsterreinen en nemen meer tijd in beslag, zoals de realisatie van een waterberging en een historische haven in Winschoten. Deze projecten zijn onderdeel van de ontwikkeling van nieuwe plannen.

De volgende projecten worden nu of in de nabije toekomst uitgewerkt:

- Het verhaal van het Oost-Groninger communisme
- Landmarks Dollardrand, de geschiedenis van de Dollard.
- Digitale beleving van binnenstad en vesting Winschoten door delen van de vesting in combinatie met bestaande en/of nog te realiseren markeringen digitaal in 3D te reconstrueren
- Verhaallijnen in de openbare ruimte

De gemeente stimuleert de samenwerking van het Cultuurhistorisch Centrum Oldambt met andere erfgoedpartijen. Dit versterkt de waarde van het erfgoed voor de inwoners en de bezoekers. Twee keer per jaar is er erfgoedoverleg, het platform voor cultureel erfgoed. Het Cultuurhistorisch Centrum is actief met kennis delen en verspreiden en met het onderhouden van het netwerk. Het zet de samenwerking voort met Verhalen van Groningen - de verhalenwebsite voor de hele provincie.

10.5 Vluchtelingen/asielzoekers

Het streven naar cultuurparticipatie geldt ook voor de asielzoekers in Oldambt. In de noodopvang in Beerta bieden vrijwilligers culturele activiteiten aan. Enerzijds zijn deze activiteiten een welkome afwisseling en zijn ze tijdverdrijf, anderzijds biedt cultuur een uitlaatklep, een manier om ervaringen te verwerken en zichzelf te ontwikkelen.

Ook in nog te bouwen asielzoekerscentra is het belangrijk een aanbod te creëren. Bij voorkeur samen met de vluchtelingen en asielzoekers, het COA (Centraal Orgaan Asielzoekers) én met de culturele aanbieders. Ook dat kan een taak zijn van het Cultuurplatform.

10.6 Theaterevenement

Hoewel er al veel gebeurt en er veel evenementen zijn, is een grootschalig theaterevenement met zowel professionals als amateurs een welkome aanvulling. Dat verhoogt de betrokkenheid en de samenwerking van commerciële en niet-commerciële organisaties.

Het voorstel is om in 2018 weer een voorstelling aan te bieden met een mix van theater, muziek, beeldende kunst, poëzie en film. Een mix ook van leeftijden, geslachten, Groningers en niet-Groningers. Met educatie in de vorm van workshops, lezingen en talentenjachten met zowel scholen, het Kunstencentrum, Cultuurhuis De Klinker, de bibliotheek en met muziekverenigingen. Ondersteuning bij productie, promotie en marketing kunnen Noorderpoort en Stichting Marketing Oldambt leveren. Aansluiting bij een regionaal of historisch thema ligt voor de hand. Ook een actueel of maatschappelijk thema kan geschikt zijn. Of een groot jaarlijks terugkerend evenement rondom theater, muziek en beeldende kunst, op meerdere locaties, zoals de Jazz-fietstocht Hogeland. Het Cultuurplatform en toeristische ondernemers kunnen een rol spelen bij de ontwikkeling van dit voorstel. Zij kunnen het idee uitwerken en de productie leiden.

10.7 Noorderpoort

Samenwerking met Noorderpoort biedt veel mogelijkheden voor participatie en educatie. HBO-, MBO- en VMBO-leerlingen volgen opleidingen uiterlijke verzorging, marketing en communicatie, techniek en horeca. Nauwe samenwerking kan veel culturele organisaties lucht geven. Ze kunnen projectmatig helpen bij marktonderzoek, promotie, catering, decorbouw en schmink.

Om te zorgen dat de samenwerking efficiënt verloopt en de inzet van leerlingen tot een voldaan gevoel bij alle betrokkenen leidt, is het raadzaam om centraal afspraken te maken. Dat kan een taak zijn van het nog op te richten Cultuurplatform Oldambt of de aan te stellen coördinator Cultuurplatform.

Per project volstaan dan persoons- en projectgerichte afspraken.

11. SPEERPUNT 4: Jongeren

Tijdens gesprekken met culturele organisaties over jongeren klonken vooral twee klachten: 'er is weinig aanbod voor jongeren' en 'ze komen niet als we wat organiseren'. Tegelijkertijd komen de verenigingen in nood als er onvoldoende jongeren actief zijn. Meer luisteren naar de wensen en behoeften van jongeren is een vereiste voor een aantrekkelijk aanbod. Samenwerking dus. Daarbij: niet elke jongere heeft dezelfde drijfveren en vindt hetzelfde leuk.

11.1 Samenwerking

Het advies van de gemeente is om een samenwerkingsverband te vormen van jongeren, jongerenwerk, scholen, Jimmy's (zie *Hoofdstuk 11.2*) en het Kunstencentrum. Dit onderzoekt hoe het aanbod muziek, theater, beeldende kunst en dans (zowel educatie als voorstellingen) beter kan aansluiten op de wensen van jongeren. Belangrijk bij de uitwerking van de ideeën zijn de samenwerking met amateurverenigingen, professionals, individuele amateurs en de cultuurcoach. De kans van slagen is het grootst als jongeren zich echt gehoord voelen, verantwoordelijkheid krijgen en als ze – al dan niet met steun – zelf hun ideeën ontwikkelen en uitvoeren of er op zijn minst nauw bij betrokken worden. 11.2 Ideeën en inspiratie

Scholen hebben een ruim aanbod cultuur en jongeren doen hier – al dan niet verplicht – aan mee. Van een andere orde zijn de buitenschoolse culturele activiteiten. Jongeren binden zich niet graag voor langere tijd aan een activiteit en ze melden zich daarom niet snel aan als lid van een vereniging of voor een langdurige opleiding, aldus het LKCA. Vrijblijvendheid, kortdurende cursussen en workshops spreken hen meer aan. Evenals een film-, muziek- en theateraanbod waarin de jongeren zich herkennen en waarin ze zich als groep kunnen identificeren. Het moet cool zijn.

De Rijdende Popschool in Dorpscentrum De Akkerschans in Bad Nieuweschans Archief De Rijdende Popschool

Cool is bijvoorbeeld spelen in een bandje. Er zijn twee popscholen die elkaar goed aanvullen. In het Kunstencentrum kunnen jongeren met een docent in een band leren spelen. De gemeente heeft tevens De Rijdende Popschool subsidie toegekend om popscholen op te zetten in een aantal dorpen. De bedoeling is dat er in het najaar ook popscholen in Beerta, Midwolda en Oostwold van start gaan. De twee werken samen om de jongeren te bereiken die het wellicht leuk vinden om in een band muziek te maken.

Eens per jaar krijgen jongeren tijdens een popfestival (Sodom Metal in Boelie's Pub) de kans zich met muziek te ontplooiën. Ondersteuning krijgen ze van jongerenorganisaties, van de Popschool van het Kunstencentrum en van Stichting Marketing Oldambt. Het voorstel van de gemeente is om samen met de organisatoren en vooral de jongeren zelf, het festival uit te breiden met workshops, optredens en exposities. De creatie vindt tijdens het festival plaats zodat de jongeren niet alleen consumeren maar ook participeren.

Het Fashion Event trekt veel jongeren. Het evenement over fashion, beauty en design in de binnenstad van Winschoten kan groeien, zowel in aanbod als bezoekers.

Jimmy's is een plek voor en door jongeren met vragen en ideeën. Sinds najaar 2016 kunnen alle jongeren uit Oldambt in het pand van Jimmy's in het centrum van Winschoten naar binnen lopen met vragen en plannen. Dit leidde tot leuke projecten, workshops en trainingen ontwikkeld op locaties. Vanaf de start is ervoor gekozen om jongeren te betrekken bij alle ontwikkelingen.

De gemeente ziet voor Jimmy's een PR-functie weggelegd bij culturele activiteiten voor jongeren, zoals het ontwikkelen van posters en flyers en promotie via Jimmy's Facebookpagina. Daarnaast is Jimmy's spreekbuis namens de jongeren richting onder meer de gemeente en zal gepeild worden waar jongeren behoefte aan hebben – de nieuwste films in De Klinker bijvoorbeeld – en welke activiteiten jongeren zelf willen opzetten. De gemeente zal daarin waar mogelijk ondersteuning en faciliteiten bieden.

Andere ideeën:

- Jongerenuitzending laten maken voor en met RTV LOGO
- Songfestival, de winnaar mag zingen bij Pura Vida
- Kunstbende Groningen, een wedstrijd voor jong creatief talent, kan weer in Oost-Groningen plaatsvinden
- Jonge Harten vindt ook in Oost-Groningen plaats. De voorstellingen, workshops en andere theateractiviteiten trekken in de provincie Groningen 10.000 bezoekers per jaar
- Dichterbij van het Noord Nederlands Toneel: jongeren maken tijdens een week samen met fanatieke regisseurs, vormgevers, musici, technici, dansers een theatervoorstelling
- Five Days to dance: gedurende vijf schooldagen werkt een danser/choreograaf jongeren aan een eindpresentatie van een half uur
- Ouder + kind voorstelling

In *Hoofdstuk 10.6 Noorderpoort* staat uitgebreid beschreven dat het belangrijk is om de jongeren van Noorderpoort te betrekken bij de diverse projecten, evenementen en onderzoeken.

Spiegel

**Op mijn bed zit ik, op de rand.
Ik werp een korte blik naar de wand.
Daar hang jij, ieder uur.
Jij trekt mijn aandacht, hangend aan een muur.
Soms als ik dan weer eens voor je ga staan
kijk ik naar mij, hier niet ver vandaan.
Ik strek mijn arm uit en mijn vingers raken
de grens tussen mij en het spiegelland.
Ik kijk in mijn ogen, poelen van blauw
en zet nog een stap; ik sta op de rand.
Je oppervlak is glad, rimpelloos meer.
Mijn spiegelbeeld volgt mijn beweging steeds weer.
Oh spiegeltje spiegeltje aan de wand
ik kan het niet betreden jouw prachtig land.
Ik heb nog een vraag; niet bedoeld arrogant.
Maar spiegel, wees eerlijk: ben ik de mooiste van het
land?**

Elianne Kiers

Kinderdichter gemeente Oldambt

12. Wat hebben we in 2020 bereikt?

- Cultuurhuis De Klinker functioneert nog sterker als aanjager en partner, als de spin in het web.
- Ondernemende kunstenaars en culturele instellingen zoeken zelfstandig nieuwe verdienmodellen en ze kennen de weg naar fondsen en subsidies.
- In het Cultuurplatform Oldambt werken cultureel ondernemers, vrijwilligers, amateurs en professionals met elkaar samen. Ze geven de gemeente advies, ontwikkelen ideeën en werken ze uit, ze netwerken en leren van elkaar. Ook op educatief gebied ontwikkelt het diverse plannen.
- Er is een coördinator die samenwerking tussen professionals en amateurs stimuleert, als vraagbaak dient, die publiciteit en afstemming van activiteiten bevordert en die het secretariaat van het Cultuurplatform runt.
- Het jaarlijkse Tellerlikker Festival breidt uit met activiteiten die samenwerking, afstemming en educatie bevorderen. Het festival heeft verbindingen met de dorpen gelegd.
- Wie wil weten wat er te doen is, bezoekt de website Uitagenda Oldambt. Meer amateurverenigingen dan nu zetten er hun evenementen op. Ook cursussen en workshops zijn er te vinden.
- De scholen voor primair onderwijs zijn doordrongen van het belang van cultuuronderwijs en hebben het structureel opgenomen in hun jaarplannen.
- Netwerk Cultureel erfgoed organiseert jaarlijks de Open Monumentendag en de maand van de geschiedenis. De gemeente wil dat de betrokken organisaties met elkaar samenwerken en kennis en ervaringen delen.
- Eens per jaar verschijnt huis-aan-huis de cursuswijzer, als bijlage bij de Oldambtster.
- De gemeente heeft regelluwe zones voor tijdelijke en/of kleinschalige culturele initiatieven.
- Eens per jaar verzorgt het Cultureel Platform een cursus over aanvragen van subsidies en fondsenwerving.
- Stichting Marketing Oldambt verzorgt samen met De Klinker eens per jaar een cursus marketing en publiciteit voor culturele instellingen en verenigingen.
- Er is een informatieve website waar culturele instellingen informatie kunnen geven en krijgen. Culturele instellingen kunnen de link op hun website zetten.
- Met Noorderpoort zijn afspraken gemaakt over de inzet van leerlingen bij culturele projecten en evenementen.
- Jongerenorganisaties hebben een netwerk waar ook de jongeren deel van uitmaken en die culturele evenementen en cursussen organiseert.
- Er is een plan met activiteiten en evenementen voor jongeren. Dit bevat ondermeer het jaarlijkse popfestival Sodom Metal met een mix van workshops en optredens van en voor jongeren.
- Inwoners weten dat ze met de bibliotheekpas korting krijgen, voor meer evenementen dan nu.

Overzicht Fondsen/Subsidiemogelijkheden

Landelijk

VSB Fonds wil vooral bijzondere, niet-reguliere projecten een kans geven. Op het gebied van kunsten en cultureel erfgoed legt het VSBfonds prioriteiten bij projecten die gericht zijn op professionalisering, behoud, vernieuwing en diversiteit.

Stichting Doen financiert projecten op het gebied van Duurzame Ontwikkeling, Cultuur, Welzijn en Sociale Cohesie in Nederland, de Nederlandse Antillen en Aruba. DOEN zet zich onder andere in voor cultuurprojecten en community-art projecten waarin de maatschappelijke kracht van cultuur tot uiting komt.

SNS Reaal Fonds ondersteunt projecten binnen cultuur, cultuuronderwijs en wetenschap.

Mondriaanfonds is een cultuurfonds dat bijzondere projecten op het gebied van beeldende kunst, vormgeving en musea ondersteunt en stimuleert.

Prins Bernard Cultuurfonds: (amateur)cultuur en natuurbehoud

Oranjefonds: maatschappelijk welzijn en sociale cohesie

St. Cultuurfonds: kunst en cultuur medegefinancierd door Nederlandse gemeenten

Bank Nederlandse Gemeenten

Jantje Beton ondersteunt jaarlijks honderden projecten op het gebied van buitenspelen

Provinciaal

Provincie Groningen: Activiteitenbudget (voor bovenlokale activiteiten en uitstraling presentatie, participatie en publieksbereik), breder budget voor initiatieven die zich aandienen (de voorwaarden zijn minder bindend dan in de afgelopen beleidsperiode) en programma leefbaarheid (bewoners kunnen dit aanvragen)

Rabofonds: breed beleid: welzijn, cultuur, kunst, e.d.

Roode Weeshuis-Fonds: met name projecten, die gericht zijn op kinderen

H.S. Kamminga/J.B. Scholtenfonds: breed beleid: kunst, cultuur, literatuur e.d. gericht op Groningen

SNS Fondsen: breed beleid, grensverleggend en vernieuwend.

St. Leergeld: voor kinderen uit gezinnen met weinig financiële middelen

Woningbouw-corporaties: leefbaarheidsfondsen

Gemeentelijk

Subsidies: incidenteel en structureel op cultureel en recreatief gebied

Meedoenfonds: voorheen participatiefonds

Jeugdcultuurfonds

